

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Rhif: 1

Cais Rhif: C23/0338/38/LL

**Dyddiad
Cofrestru:** 22/12/23

Math y Cais: Llawn

Cymuned: Llanbedrog

Ward: Llanbedrog gyda Mynytho

Bwriad: Cais llawn i osod paneli solar (PV) er mwyn creu fferm solar 4.99MW gyda datblygiadau cysylltiedig gan gynnwys creu mynedfa gerbydol newydd a thraciau mynediad, codi ffens, tirlunio, gosod 2 stesion newidydd i gasglu a dosbarthu trydan a grëir a gosod ceblau tanddaearol

Lleoliad: Tir Ger Lon Pin, Llanbedrog, Pwllheli, LL53 7PH

**Crynodeb o'r
Argymhelliad:** GWRTHOD

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

1 Disgrifiad:

- 1.1 Dyma gais llawn ar gyfer gosod paneli solar ffotofoltaidd ar dir amaethyddol presennol am gyfnod o 25 mlynedd ar gyfer creu fferm solar 4.99MW. Mi fyddai'r datblygiad arfaethedig hefyd yn cynnwys gwaith atodol ar ffurf creu mynedfa gerbydol newydd a thraciau mynediad, codi ffens, tirlunio, gosod 2 stesion newidydd i gasglu a dosbarthu trydan a grëuir, gosod ceblau tanddaearol a gwaith tirlunio.
- 1.2 Mae safle'r cais yn mesur oddeutu 13.15 hectar (32.4 acer) ac mae'n cynnwys tir pori amaethyddol sydd wedi ei asesu fel 98% o dir graddfa 2 (tir amaethyddol safon dda iawn) a 2% yn dir graddfa 3b (tir cymedrol ar gyfer cynhyrchu cnydau neu uchel ar gyfer cynhyrchu gwair) yn unol â'r canllawiau perthnasol. Mae wedi ei leoli o fewn tirwedd a ffurf tir amrywiol sy'n cynnwys cymysgedd o lethrau esmwyth a thonnog. Gwelir presenoldeb gwrychoedd sefydledig yn ffinio caeau'r ardal gyda thyfiant o goed aeddfed yn wasgaredig ar a ger y safle. Mae rhan agosaf y safle yn amrywio o ran pellter oddiwrth ffin datblygu pentref Llanbedrog yn y mannau agosáu rhwng oddeutu 689m i'r gogledd orllewin, 623m i'r gogledd ddwyrain a 709m i'r gogledd. Mae'r safle mewn lleoliad yng nghefn gwlad agored o fewn tirwedd a ellir ei ddisgrifio yn bennaf fel un tonnog o ran ffurf. Yn gyffredinol o fewn yr ardal leol gwelir cymysgedd o ran defnydd adeiladau a thiroedd gan gynnwys ffermydd, tai preswyl, bythynnod gwyliau, safleoedd hamdden (carafanau a gwersylla) ac ysgol saethu. Mae llwybr cyhoeddus yn ymylu gyda safle'r cais i gyfeiriad y gogledd/gogledd-ddwyrain tra bod llwybr cyhoeddus arall lled cae i ffwrdd o'r safle i gyfeiriad y gorllewin/gogledd-orllewin. Mae ffordd gyhoeddus Dosbarth 3 a adnabyddir fel Lôn Pin wedi ei leoli i gyfeiriad y de-orllewin/gorllewin/gogledd-orllewin.
- 1.3 Mae'r safle wedi ei leoli o fewn dynodiad Ardal Tirwedd Arbennig Gorllewin Llŷn a Thirlun o Ddiddordeb Hanesyddol Eithriadol Llŷn ac Enlli. Mae ffin agosaf AHNE Llŷn oddeutu 1km i ffwrdd o ran agosaf safle'r datblygiad arfaethedig. Mae henebion rhestredig yn wasgaredig o fewn yr ardal leol yr oll o fewn 2.5km o'r safle. Yn ogystal mae nifer o Adeiladau Rhestredig o fewn 2.5km i'r safle gan gynnwys Wern Fawr i'r gogledd. Mae'r safleoedd bywyd gwyllt canlynol yn gyfochrog neu'r gymharol agos i'r safle:
 - Coed Caerhos - ymylu i'r gogledd/dwyrain
 - Castell Grug-Henllys Uchaf – ymylu yn rhannol i'r de
 - Wern Fawr – ymylu yn rhannol i'r gogledd
 - Coed Penarwel – oddeutu 122m i'r de-ddwyrain
 - Henllys Ganol – oddeutu 212m i'r gorllewin
- 1.4 Mae'r bwriad yn golygu gosod paneli solar ar gyfer creu fferm solar fyddai'n creu 4.99MW o drydan i'r Grid Cenedlaethol. Mae'r cais yn cynnwys yr elfennau isod:
 - Rhesi o baneli pv ar echel gorllewin-ddwyreiniol yn wynebu'r de. Fe fyddai'r paneli odd-eutu 3m at eu pwynt uchaf gyda bwlch o rhwng 3m a 6m rhwng y rhesi yn ddibynnol ar ffurfiant y tir. Mi fyddai ongl y paneli eu hunain ar raddfa 30-35°.
 - 2 is-orsaf a fyddai'n mesur 3m x 6m a 3m o uchel.
 - 1 adeilad ar gyfer dosbarthu i'r rhwydwaith a fyddai'n mesur 6m x 4m ac yn 3m o uchder
 - Ffens ddiogelwch a fyddai'n mesur 2m o uchder o gwmpas yr holl safle
 - Camerau cylch cyfyng ar bolion 2.5m mewn gwahanol leoliadau o gwmpas y safle.
 - Mynediad gerbydol a thraciau mynediad

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

1.5 Mae'r dogfennau a restrir isod wedi eu cyflwyno fel rhan o'r cais:

- Datganiad Cynllunio
- Asesiad Ecolegol
- Asesiad Ansawdd Tir Amaethyddol
- Asesiad Archeolegol a Threftadaeth
- Datganiad Trafnidiaeth
- Datganiad ac Asesiad Effaith Iaith Gymraeg
- Datganiad Ymglymiad Cymunedol
- Asesiad Tirwedd ac Effaith Weledol
- Asesiad Effeithiau ar Goed
- Cynllun Rheolaeth Bioamrywiaeth
- Asesiad Llacharedd
- Datganiad Dylunio a Mynediad
- Adroddiad Fflach a Llacharedd
- Cynllun Rheolaeth Adeiladu Amgylcheddol
- Cynllun Rheolaeth Trafnidiaeth Adeiladu
- Cynllun Datgomisiynu ac adfer
- Cynllun Tirlunio
- Datganiad Isadeiledd Gwyrdd

1.6 Gwelir fod is-orsaf drydan presennol cwmni Scottish Power wedi ei leoli oddeutu 300m i'r gorllewin o ran agosaf safle'r cais. Mi fyddai cyswllt tanddaearol yn cael ei wneud gyda'r orsaf yma er mwyn dosbarthu'r trydan a gynhyrchir ar y safle i'r rhwydwaith grid lleol.

1.7 Mewn ymateb i ymatebion a dderbyniwyd i ymgynghoriad gwreiddiol y cais, derbyniwyd gwybodaeth ychwanegol a/neu ddiwygiedig ac ail ymgynghorwyd gyda'r partïon perthnasol yn llawn. Yn benodol, derbyniwyd manylion diwygiedig ac ychwanegol ynglŷn â'r fynedfa gerbydol a'r traciau mynediad; cynlluniau manwl o'r fframiau i ddal y paneli solar eu hunain; Datganiad Seilwaith Gwyrdd; Datganiad Ieithyddol; ac ymatebion i sylwadau a dderbyniwyd gan y Gwasanaeth Archeolegol, Cyfoeth Naturiol Cymru, Coed Cadw, Cyngor Cymuned ac Uned Draenio Tir parthed materion SUDS.

1.8 Yn unol ag anghenion Gorchymyn Cynllunio Gwlad a Thref (Gweithdrefn Rheoli Datblygu) (Cymru) 2012 (fel y'i diwygiwyd) mae'r datblygiad sy'n destun y cais yma yn cael ei diffinio fel "datblygiad mawr" oherwydd maint ardal y datblygiad. Yn unol â'r drefn briodol fe dderbyniwyd Adroddiad Ymgynghoriad Cyn Ymgeisio fel rhan o'r cais. Mae'r adroddiad yn dangos fod y datblygwr wedi hysbysebu'r bwriad i'r cyhoedd ac ymgynghorwr statudol cyn cyflwyno cais cynllunio ffurfiol. Mae'r adroddiad yn cynnwys copïau o'r ymatebion a dderbyniwyd ar y pryd.

1.9 Mae'r bwriad wedi ei sgrinio o dan C25/0704/38/SC.

2. **Polisïau Perthnasol:**

2.1 Mae Adran 38(6) o Ddeddf Cynllunio a Phrynu Gorfodol 2004 a pharagraff 2.1.2 Polisi Cynllunio Cymru yn pwysleisio y dylid penderfynu ceisiadau yn unol â'r Cynllun Datblygu, oni bai bod ystyriaeth faterol cynllunio yn nodi fel arall. Mae ystyriaethau cynllunio yn cynnwys Polisi Cynllunio Cenedlaethol, a'r Cynllun Datblygu Lleol.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

2.2 Mae'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn rhoi dyletswydd ar y Cyngor i ymgymryd â chamau rhesymol wrth arfer ei swyddogaethau i gyflawni'r 7 amcan llesiant sydd o fewn y Ddeddf. Mae'r adroddiad hwn wedi'i baratoi gan ystyried dyletswydd y Cyngor a'r 'egwyddor datblygu gynaliadwy', fel sydd wedi'i ddatgan yn Neddf 2015. Wrth ffurfio'r argymhelliad mae'r Cyngor wedi ceisio sicrhau bod anghenion y presennol yn cael eu diwallu heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion hwythau.

2.3 **Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn 2011-2026 mabwysiadwyd 31 Gorffennaf 2017**

PS 1: Yr Iaith Gymraeg a'r Diwylliant Cymreig

PS 2: Isadeiledd a chyfraniadau gan ddatblygwyr

ISA 1: Darpariaeth isadeiledd

PS 4: Trafnidiaeth gynaliadwy, datblygiad a hygyrchedd

TRA 4: Rheoli ardrawiadau cludiant

PS 5: Datblygu cynaliadwy

PS 6: Lliniaru effeithiau newid hinsawdd ac addasu iddynt

PCYFF 1: Ffiniau datblygu

PCYFF 2: Meini prawf datblygu

PCYFF 3: Dylunio a siapio lle

PCYFF 4: Dylunio a thirweddau

PS 7: Technoleg adnewyddadwy

ADN 2: Ynni PV solar

PS 19: Gwarchod a lle bo'n berthnasol gwella'r Amgylchedd naturiol

AMG 1: Cynlluniau Rheolaeth Ardaloedd o Harddwch Naturiol Eithriadol

AMG 5: Ardaloedd o dirwedd arbennig

AMG 3: Gwarchod a gwella nodweddion a rhinweddau sydd yn nodedig i gymeriad y dirwedd leol

AMG 5: Cadwraeth Bioamrywiaeth leol

AMG 6: Gwarchod safleoedd o arwyddocâd rhanbarthol neu leol

PS 20: Diogelu a lle bo'n berthnasol wella asedau treftadaeth

AT 1: Ardaloedd cadwraeth, safleoedd treftadaeth y byd a thirweddau, parciau a gerddi hanesyddol cofrestredig

AT 4: Diogelu safleoedd archeolegol nad ydynt wedi'u dynodi a'u gosodiad

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Hefyd yn berthnasol yn yr achos yma yw'r canlynol:

Canllaw Cynllunio Atodol (CCA): Cynnal a chreu cymunedau nodedig a chynaliadwy

2.4 Polisiâu Cenedlaethol:

Cymru'r Dyfodol: Y Cynllun Cenedlaethol 2040

Polisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 12 - Chwefror 2024)

Nodyn Cyngor Technegol (NCT) 5: Cynllunio a chadwraeth natur

NCT 6: Cynllunio ar gyfer cymunedau gwledig cynaliadwy

NCT 11: Sŵn

NCT 12: Dylunio

NCT 18: Trafnidiaeth

NCT 20: Cynllunio a'r Gymraeg

NCT 24: Yr Amgylchedd hanesyddol

3. Hanes Cynllunio Perthnasol:

3.1 Nid yw'n ymddangos fod unrhyw hanes Cynllunio diweddar yn ymwneud a'r safle.

3.2 Cyflwynwyd ymholiad cyn cyflwyno cais o dan gyfeirnod Y21/0938 pryd y trafodwyd yr egwyddor o ddatblygiadau o'r fath a'r hyn fyddai'n ddisgwyliedig o ran asesiadau a gwybodaeth i'w gyflwyno fel rhan o unrhyw gais Cynllunio ffurfiol.

4. Ymgynghoriadau:

Cyngor Cymuned/Tref:

Mae Cyngor Cymuned Llanbedrog wedi derbyn nifer sylweddol o lythyrau yn mynegi pryderon gan drigolion lleol sydd yn gwrthwynebu'r cais yma. Fe fu aelodau Cyngor Cymuned Llanbedrog yn trafod y cais mewn cyfarfod yr wythnos diwethaf ac maent wedi pleidleisio yn erbyn y cais cynllunio yn y cyfarfod hwnnw. Mae gan Gyngor Cymuned Llanbedrog sawl rheswm dros wrthwynebu'r cais. Mae'r rhesymau hynny wedi eu nodi isod:

1. Yn gyntaf mynegwyd pryder gan sawl aelod ynglŷn ag ansawdd y cais.

2. Mynegwyd pryder hefyd ynglŷn â'r lleoliad ar ffaith y byddai'r

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

fferm solar yn cael ei hadeiladu ar dir amaethyddol da. Nodwyd fod y tir yma wedi bod yn cael ei ddefnyddio ers blynyddol ar gyfer ffermio a chadw gwartheg godro da. O ganlyniad, roedd y Cyngor Cymuned yn bryderus iawn am effaith y cynllun ar ffermwyr lleol.

3. Mynegwyd pryder pellach am effaith y cynllun ar yr olygfa yn yr ardal.

4. Ymhellach, mae llwybr troed pwysig o Lanbedrog i Nefyn yn mynd drwy un cae. Nid yw'r llwybr i'w weld ar y map. Ond mae o wedi ei gynnwys yng nghorff y cais.

5. Mynegwyd pryder hefyd am ddiffyg ystyriaeth i hofrenyddion fyddai'n hedfan uwchben lleoliad y fferm solar. Nodwyd fod man glanio'r Ambiwlans Awyr yn agos iawn at y lleoliad dan sylw.

6. Mae'r Cyngor Cymuned hefyd yn nodi ei bod hi'n bwysig gwneud safiad yn erbyn cynllun o'r fath rhag gosod cysail peryglus ar gyfer y dyfodol.

7. Ni fyddai cynllun o'r fath yn dod a budd economaidd sylweddol i'r ardal.

8. Mae union leoliad y cais arfaethedig sydd gan yr adran gynllunio ar y wefan yn anghywir a dylid ymestyn y ffin hyd at Lon Pin, felly yn gwneud safle y cais yn ddwywaith y maint.

9. Nid yw map yr adran gynllunio yn dangos lleoliad adeilad brics fydd angen ei adeiladu (fel rhan o'r cynllun) i gysylltu'r pŵer o'r safle i'r grid cenedlaethol.

Mae'r methiannau yma yn gwneud y cais yma yn annilys ac felly y dylid ei daflu allan.

Uned Drafnidiaeth:

Cyfeiriai at y cais uchod a chadarnhaf nad oes gan yr uned drafnidiaeth wrthwynebiad. Gofynnir am gynnwys cyfres o amodau / nodiadau safonol os caniateir y cais.

Cyfoeth Naturiol Cymru:

Rydym yn parhau i fod â phryderon gyda'r cais fel y'i cyflwynwyd. Fodd bynnag, rydym yn fodlon y gellir goresgyn y pryderon hyn os yw amod ynglŷn ag atal llygredd ynghlwm wrth unrhyw ganiatâd cynllunio a roddir ac mae'r ddogfen a nodir isod wedi'i chynnwys yn y cynlluniau a'r dogfennau cymeradwy ar yr hysbysiad penderfyniad:

- Cynnig Tirweddu Meddal Manwl, Drwg Rhif edp2777_d025a, gan EDP (Cynllun Tirweddu Manwl).

Tirwedd Ddynodedig

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Mae ein cyngor cynllunio tirwedd yn ymwneud ag effeithiau posibl y datblygiad ar gymeriad tirwedd ac amwynder gweledol Tirwedd Genedlaethol Llŷn / Ardal o Harddwch Naturiol Eithriadol (AHNE) a'i lleoliad, ac a fyddai'r cynigion yn gwarchod ac yn gwella harddwch naturiol yn unol â phwmpas statudol y dynodiad. Mae'r safle wedi'i leoli oddeutu 1km o ffin yr AHNE ar ei bwynt agosaf ac mae o fewn lleoliad yr AHNE, lle mae'r ddyletswydd i roi sylw i ddibenion dynodiad yr AHNE yn berthnasol. Rydym wedi adolygu'r wybodaeth ychwanegol ganlynol a gyflwynwyd mewn ymateb i'n cyngor blaenorol dyddiedig 31 Ionawr 2024 sef Detailed Soft Landscape Proposal. Mae'r Cynllun Tirwedd Manwl yn seiliedig ar y Strategaeth Tirwedd Braslunio a baratowyd gan EDP, a gyflwynwyd yn flaenorol ac y cyfeirir atynt yn ein cyngor blaenorol. Mae'r Cynllun Tirwedd Manwl yn mynd i'r afael â'r cais am gynllun tirwedd manwl, fel y gofynnwyd yn ein cyngor blaenorol. Os yw'ch Awdurdod yn bwriadu cymeradwyo'r cais, gofynnwn i'r Cynllun Tirwedd Manwl gael ei ychwanegu at y rhestr o luniadau/cynlluniau cymeradwy.

Rhywogaethau Gwarchodedig

Nodwn fod y llythyr eglurhaol dyddiedig 7 Mawrth 2025 yn nodi: "Ni fydd y datblygiad arfaethedig yn tarfu ar unrhyw goed sydd â photensial ystlumod.". Felly, nid oes gennym unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y cais fel y'i cyflwynwyd mewn perthynas ag ystlumod. Rydym yn argymhell eich bod yn trafod yr angen i sicrhau mesurau osgoi pellach gyda'ch cynghorydd ecolegol mewnol.

Atal Llygredd

Rydym wedi adolygu'r Construction Environmental Management Plan (CEMP). Mae cwrs dŵr ar ffin dde-ddwyreiniol y safle a chws dŵr tua 110 medr o ffin orllewinol/de orllewinol y safle arfaethedig. O ystyried pa mor agos yw'r ddau gwrs dŵr, byddem yn cynghori y dylid rhoi cynllun rheoli dŵr ar waith i ymdrin yn gywir â dŵr ffo a pheryglon llygredd. Rydym yn fodlon bod y CEMP yn ymdrin yn llawn â gwaredu a rheoli gwastraff, ond mae gwybodaeth gyfyngedig wedi'i darparu mewn perthynas â sut y bydd y prosiect yn lleihau'r risg o lygredd. Rydym yn cynghori bod rhagor o wybodaeth yn cael ei chyflwyno trwy atodi amod atal llygredd ar unrhyw ganiatâd Cynllunio.

Dŵr Cymru:

Wedi adolygu'r cynnig, nid yw'n ymddangos fod angen unrhyw gysylltiadau gyda'r rhwydwaith garthffosiaeth leol ar gyfer dŵr wyneb neu aflan fel rhan o'r datblygiad. Oherwydd hyn, nid oes gan

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Dŵr Cymru unrhyw sylw i'w wneud ynglŷn a'r cais.

Uned Gwarchod y Cyhoedd: Bydd asesiad sŵn yn cael ei gyflwyno sy'n dangos cydymffurfiaeth gyda'r lefel sŵn a ganlyn.

Ni fydd allyriadau sŵn o weithrediad y fferm solar yn fwy na: -

i) lefel sy'n cyfateb i gromlin NR 30 rhwng 0700 a 2200 a chromlin NR 20 o gwbl , pan gaiff ei asesu gyda ffenestri ar agor o fewn unrhyw annedd neu adeilad sy'n sensitif i sŵn;

ii) 50 dB(A) Leq(1awr) o'i fesur o fewn gofod amwynder allanol unrhyw annedd neu adeilad sy'n sensitif i sŵn.

Fel arfer disgwylir iddynt wneud asesiad sŵn ond ni chredir fod rheswm i'w wrthod a byddai modd adeiladu mesuriadau lliniaru i mewn i'r cynlyn. Gellir gosod yr amodau ar unrhyw benderfyniad ar y cais.

Gwasanaeth Tân: Mynedfa ar gyfer Cerbydau tân: Dim sylwadau.

Cyflenwad dŵr: Dylai unrhyw gyflenwad dŵr fod yn unol â Dogfen Gymeradwyedig B Adran 16.

Uned Draenio Tir: Ers y 7fed Ionawr 2019, mae angen systemau draenio cynaliadwy (SDC) i reoli dŵr wyneb ar gyfer pob datblygiad newydd o fwy nac 1 tŷ neu lle mae'r arwynebedd adeiladu gydag oblygiadau draenio yn 100m² neu fwy. Rhaid i systemau draenio fod wedi eu dylunio a'u hadeiladu yn unol â safonau gofynnol ar gyfer draenio cynaliadwy a gyhoeddwyd gan Weinidogion Cymru.

Rhaid i'r systemau hyn gael eu cymeradwyo gan Gyngor Gwynedd yn ei rôl fel Corff Cymeradwyo SDC (CCS) cyn y bydd gwaith adeiladu'n dechrau.

Oherwydd maint a natur y datblygiad mae'n debyg bydd angen darparu cais i'r Corff Cymeradwy SDS i'w gymeradwyo cyn dechrau'r gwaith adeiladu. Nid oes cynllun draenio wedi ei gyflwyno a hyd nes y gwneir cais i'r CCS, nid oes sicrwydd y byddai'r cynllun y safle yn galluogi cydymffurfiaeth â'r gyfres lawn o safonau SDC cenedlaethol. Argymhellir ymgynghoriad cynnar gyda'r CCS.

Uned Bioamrywiaeth: Mae'r ymgeisydd wedi darparu adroddiad ecolegol. Cynhaliwyd yr arolwg i safon dda, ond cafodd y glaswelltir a gwrychoedd eu

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

harolygu ar 10 Mawrth 2023, sef cyn y gwanwyn a'r haf pan fo nifer o blanhigion yn tyfu ac yn blodeuo, mae'n debygol bod nifer o rywogaethau planhigion wedi'u methu. Bydd mynedfa newydd yn cael ei chreu a thraciau ar hyd y pedwar cae. Rwyf yn sylweddoli bod yr arolwg yn cynnwys 4 cae a bod prydles y cwmni ynni solar yn cynnwys 4 cae, bydd gan ddau ohonynt drefniant solar ac argymhellaf bod y ddau gae arall yn darparu gwelliannau bioamrywiaeth drwy eu rheoli nhw fel lle addas i ehedydd sy'n magu a dolydd gwair traddodiadol. Felly, argymhellaf bod cynllun gwella bioamrywiaeth yn cael ei ddarparu, yn dangos pa gaeau fydd yn cael eu rheoli fel dolydd traddodiadol ac amserlen o weithrediadau rheoli. Ni chynhaliwyd arolwg ymlusgiaid a, gan fod y safle yn laswelltir byr, mae'n annhebygol o gefnogi ymlusgiaid ar hyn o bryd. Mae'r cynllun tirweddu meddal dyddiedig 21 Mawrth 2024 yn dangos y bydd ardal y trefniant solar yn cael ei hadu gyda chymysgedd amaethyddol, a bydd cymysgedd o flodau gwyllt neu gadw'r glaswelltir gwreiddiol ar gyfer y rhannau eraill. Argymhellaf bod y glaswelltir gwreiddiol yn cael ei gadw ar gyfer yr holl safleoedd. Mae'n rhaid disodli 'turves' y ffosydd gyda'r pridd mewn mannau lle bydd ceblau yn cael eu gosod. Bydd y datblygiad hwn yn arwain at yr effeithiau bioamrywiaeth ac ecolegol canlynol: 1. Colli cynefin glaswelltir (trefniant solar, traciau, ardaloedd o leiniau caled, cysylltiadau trydanol). Er nad yw'r glaswelltir hwn yn cymhwyso fel cynefin adran 7, mae'n debygol bod ganddo werth bioamrywiaeth cymedrol a gall fod yn gynefin addas ar gyfer ffyngau glaswelltir. 2. Colli rhan o wrych a choed aeddfed. 3. Colli rhan o glawdd. Mae cloddiau yn gynefin o flaenoriaeth bioamrywiaeth lleol ac yn rhan o gymeriad y dirwedd leol. Nid yw'r adroddiad ecolegol wedi darparu amcan ar gyfer yr ardal o laswelltir a gollwyd na hyd y gwrych/clawdd. Nid yw'r effeithiau hyn wedi'u lliniaru ac argymhellaf reolaeth addas gyda lefelau pori a chyfnodau i wella bioamrywiaeth a galluogi blodau gwyllt i dyfu.

Uned Goed:

Cynhaliwyd ymweliad i'r safle ar 22/09/2025 a chytunir gyda sylwadau Coed Cadw dyddiedig 07/02/2024 bod **angen osgoi** difrod i'r coed hynafol sy'n leinio'r trac mynediad presennol (fel y nodwyd ar y Rhestr Coed Hynafol (ATI)). Mae hyn yn cyd-fynd â'r dull fesul cam a fanylwyd arno yn PPW12.

Ar ôl adolygu'r cynlluniau diweddaraf, mae'n ymddangos y bydd trac mynediad newydd yn cael ei greu, yn hytrach na gwneud unrhyw addasiadau, ehangu, ail-wynebu neu waith peiranyddol arall i'r trac presennol, a gall hyn gael effaith niweidiol ar goed hynafol. Bydd y trac newydd yn croesi tir amaethyddol gwell ac, felly, yn osgoi'r fath effaith.

Pe byddai caniatâd cynllunio yn cael ei roi, dylid gosod amod i sicrhau nad yw unrhyw waith adeiladu neu draffig gweithredol sy'n gysylltiedig â'r datblygiad yn defnyddio'r trac i'r gogledd o'r safle.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Mae hyn i atal niwed i'r coed hynafol a nodwyd ar yr ATI, yn unol â'r dull fesul cam a osodwyd yn PPW12 i sicrhau bod cynefinoedd anadferadwy yn cael eu hamddiffyn.

Scottish Power:

Rwyf wedi adolygu'r cynigion a darparu sylwadau ar gyfer SP Energy Networks sy'n gweithredu ac yn rheoli'r rhwydwaith trydan hyd at 132kV ar ran y gweithredwr rhwydwaith trwyddedig, SP Manweb, ar gyfer yr ardal, gan gynnwys safle'r cais.

Yn gyffredinol, nid oes gan SP Energy Networks unrhyw wrthwynebiad i'r datblygiad arfaethedig yn ddarostyngedig i'r mesurau angenrheidiol i amddiffyn asedau rhwydwaith SP Manweb a sicrhau gweithio diogel o amgylch y rhwydwaith sy'n cael ei effeithio. Dylid cynghori'r ymgeisydd i gysylltu â SP Energy Networks ynghylch unrhyw ymholiadau am gyswllt a dylai'r caniatâd fod yn ddarostyngedig i amod cynllunio. Pe byddai'r cais yn cael ei gymeradwyo, dylai'r ymgeisydd fod yn ymwybodol o'r angen i weithio'n ddiogel o amgylch yr asedau hyn.

Uned Iaith:

Y risg/effaith ieithyddol a adnabyddir gan yr ymgeisydd: Fawr ddim effaith.

Barn gryno yr Uned Iaith: Mae'r Uned Polisi wedi cadarnhau'r angen ar gyfer Datganiad Iaith. Calonogol gweld bod y datblygwr yn bwriadu defnyddio enw Cymraeg ar gyfer y safle ac mi arwyddion dwyieithog (manylion cyswllt ac arwyddion rhybudd). Hoffem gyfeirio'r ymgeisydd at wefan Comisiynydd y Gymraeg a'r Cynnig Cymraeg, er mwyn eu cynorthwyo i greu Cynllun Iaith, ac adnabod camau datblygu o ran hybu defnydd o'r Gymraeg.

CADW:

Mae'r wybodaeth ychwanegol hon yn cynnwys; darluniau ffurfiol i raddfa matrices a gydnabuwyd (gan gynnwys manylion y trac mynediad, darluniau ffurfiol o fframiau panel, Cynllun Tirwedd). Datganiad Isadeiledd Gwyrdd a gwybodaeth ychwanegol o ran pwyntiau ymgynghori penodol. Nid yw'r wybodaeth ychwanegol hon yn effeithio ar ein cyngor blaenorol; sef na fydd y datblygiad arfaethedig yn cael unrhyw effaith andwyol sylweddol neu effaith niweidiol annerbyniol ar leoliadau'r henebion cofrestredig uchod.

Gwasanaeth Archeolegol:

Mae adroddiad ar y gwaith ffosydd prawf archeolegol a gwblhawyd ar y safle wedi'i gynhyrchu. Rydym wedi adolygu'r adroddiad a monitro'r gwaith maes blaenorol fel curaduron rhanbarthol, ac yn cadarnhau bod y gwaith wedi'i wneud yn unol â safonau proffesiynol

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

CifA ar gyfer gwaith o'r fath.

Yn unol â pholisi cynllunio lleol a chenedlaethol, argymhellir, pe byddai caniatâd cynllunio yn cael ei roi, bod yr Awdurdod Cynllunio Lleol yn gofyn am gwblhau rhaglen o waith archeolegol fesul cam.

Uned Hawliau Tramwy:

Cyfeirïaf at y cais uchod. Mae Hawliau Tramwy Cyhoeddus (Llwybrau Troed) rhifau 8 a 10 yng Nghymuned Llanbedrog yn cael ei heffeithio gan y bwriad yma. Bydd angen i'r ymgeisydd sicrhau bod y llwybrau cyhoeddus yn aros ar agor ac ar gael i ddefnyddwyr cyn ac ar ôl y datblygiad hwn yn ogystal a sicrhau mesuriadau diogelwch y cyhoedd. Yn ogystal bydd angen sicrhau bod dim difrod yn digwydd i arwyneb y llwybr.

O ran cau llwybr troed cyhoeddus dros dro, sef llwybr Llanbedrog rhif 8, gofynnir i'r ymgeisydd gysylltu â Thîm Llwybrau Cyhoeddus Cyngor Gwynedd.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Ymgynghoriad Cyhoeddus:

Rhoddwyd rhybuddion mewn nifer o leoliadau gwasgaredig ger y safle, rhoddwyd rhybudd yn y wasg a gwybyddwyd trigolion cyfagos. Daeth y cyfnod hysbysebu i ben a derbyniwyd nifer o lythyrau / gohebiaeth yn ogystal â phetisiwn yn gwrthwynebu ar sail:

- Graddfa annerbyniol/effaith llacharedd
- Effaith niweidiol ar ddynodiadau tirlun/effaith niweidiol ar fwynderau gweledol/niwed i olygfeydd sensitif o diroedd uwch o fewn yr AHNE
- Deunyddiau a gorffeniadau nodweddion megis is-orsaf allan o gymeriad
- Gwybodaeth annigonol/gwybodaeth gamarweiniol/diffyg asesiadau trylwyr/safon y wybodaeth yn wael
- Amlygrwydd y math o ddatblygiad ar ffurf ac edrychiad naturiol y tirlun lleol/difetha'r ardal
- Effaith niweidiol ar y dwristiaeth/ busnesau lleol
- Colled o diroedd amaethyddol o safon dda
- Ceisiadau tebyg wedi eu gwrthod
- Effaith niweidiol ar asedau archeolegol/ treftadaeth
- Pryder am niwed ecolegol/Bioamrywiaeth leol/effaith ar rywogaethau wedi eu gwarchod
- Niwed i goed hynafol a/neu wedi eu gwarchod
- Gosod cynsail
- Cau llwybr cyhoeddus/effaith niweidiol i gerddwyr
- Effaith niweidiol ar fwynderau preswyl/iechyd trigolion lleol
- Effaith niweidiol ar y rhwydwaith ffyrdd lleol ac ar symudiadau/ffyrdd cyhoeddus yn rhy gul i'r datblygiad/niweidiol i gyflwr y lonydd
- Groes i ofynion polisiau perthnasol/arweiniad llywodraeth
- Effaith niweidiol ar adeilad rhestredig gerllaw
- Dim buddiant lleol
- Sŵn/golau annerbyniol
- Lleoliad anaddas
- Ardrawiad amgylcheddol
- Pryder am waith datgomisiynu/ cyfrifoldeb cyllidol
- Diffyg capasiti yn y rhwydwaith i dderbyn y trydan a gynhyrchir
- Angen asesiadau annibynnol
- Effaith niweidiol ar ôl-troed carbon/niwed amgylcheddol
- Lleoliad anaddas i fwriad o'r fath

Yn ogystal â'r gwrthwynebiadau uchod derbyniwyd gwrthwynebiadau nad oedd yn wrthwynebiadau cynllunio dilys oedd yn cynnwys:

- Mae'r safle o fewn yr AHNE
- Mi fyddai'n golygu effaith ar dai lleol trwy golli gwerth

Derbyniwyd llythyr / gohebiaeth yn cefnogi / rhoi sylwadau ar y cais ar sail:

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

- Angen cryf am ffynhonnell ynni adnewyddadwy fel hyn
- Mae'n ffurf o arallgyfeirio i amaeth sydd yn fwy atyniadol na datblygiadau carafanau fel y ceir yn lleol

5. Asesiad o'r ystyriaethau cynllunio perthnasol:

Egwyddor y datblygiad

- 5.1 Mae'n ofynnol gwneud penderfyniadau ar geisiadau cynllunio yn unol â'r cynllun datblygu a fabwysiadwyd, oni bai bod ystyriaethau perthnasol eraill yn nodi fel arall. Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn (CDLL) yw'r 'Cynllun Datblygu' mabwysiedig. O safbwynt polisiau cyffredinol, mae Polisi PCYFF 1 yn datgan y tu allan i ffiniau datblygu bydd cynigion yn cael eu gwrthod oni bai eu bod yn unol â pholisiau penodol y cynllun neu bolisiau cynllunio cenedlaethol neu fod y cynnig yn dangos bod ei leoliad yng nghefn gwlad yn hanfodol.
- 5.2 Yn yr achos hwn, dywedir yn y Datganiad Cynllunio mai'r rheswm dros leoli'r adnodd yn y man a fwriedir oedd ei agosatrwydd at is-adeiledd grid presennol, topograffi yn wynebu'r de a'i leoliad cymharol ynysig oddiwrth derbynyddion gweledol. Nodir fod maint y cynllun o raddfa sydd yn cyfateb i'r tirlun ble fyddai'n cael ei leoli. Wrth ystyried mai'r bwriad yn yr achos hwn fyddai gosod gwifrau dan ddaear dros bellter gweddol fyr rhwng y safle a'r is-orsaf gyfagos, fe gredir bod hynny yn llawer llai niweidiol i'r dirwedd a'r amgylchedd yn gyffredinol na rhedeg gwifrau rhai milltiroedd o safleoedd ymhellach i ffwrdd.
- 5.3 Mae polisi ISA 1 yn gefnogol i gynigion am wasanaethau dŵr, trydan, nwy ac ati i wella'r ddarpariaeth, yn amodol ar ystyriaethau cynllunio manwl. Mae'r polisi yn nodi y caniateir cynigion i ddarparu isadeiledd neu wasanaethau cyhoeddus, yn cynnwys cyflenwad dŵr, draenio carthffosiaeth, nwy a thrydan a gwasanaethau perthnasol eraill, cyn belled nad ydynt yn peri niwed sylweddol i'r Amgylchedd lleol, mwynderau cyhoeddus neu ddiogelwch y cyhoedd. Derbynnir felly, o gael safle priodol sy'n dderbyniol o safbwynt amgylcheddol, bod cyfiawnhad mewn egwyddor dros ddatblygu'r cyfleuster hwn mewn lleoliad gwledig fel yma.
- 5.4 Mae polisi ADN 2 yn ymwneud yn benodol a chynigion ynni PV solar. Dywedir y caniateir cynigion am ffermydd PV solar hyd at 5MW os gellir cydymffurfio gyda chyfres o feini prawf penodol sy'n ymwneud yn bennaf ac effaith ar ansawdd gweledol y dirwedd ynghyd ag effaith ar ffactorau amgylcheddol a chymdeithasol eraill:
 1. Bod holl effeithiau ar gymeriad y dirwedd, asedau treftadaeth ac adnoddau naturiol wedi'i liniaru yn ddigonol, gan sicrhau bod nodweddion arbennig holl ddynodiadau tirwedd, bioamrywiaeth a threftadaeth o bwysigrwydd lleol, cenedlaethol a rhyngwladol, gan gynnwys, lle bo'n briodol, yn eu gosodiadau yn cael eu diogelu neu eu gwella;
 2. Ni fydd y cynnig yn arwain at niwed sylweddol i ddiogelwch neu fwynderau derbynyddion sensitif yn cynnwys effaith gan fflachio a llacharedd ac ni fydd yn cael effaith annerbyniol ar ddiogelwch ffyrdd, rheilffyrdd nac awyrennau;
 3. Ni fydd y cynnig yn arwain at niwed sylweddol i fwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos;

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

4. Ni fydd y cynnig yn cael effaith cronnus annerbyniol mewn perthynas â ffermydd PV solar cyfredol a'r rhai sydd â chaniatâd, ac unrhyw nodweddion amlwg eraill yn y dirwedd;
5. Ar ddiwedd oes weithredol y cyfleuster, bydd y paneli a'r isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu i lawr yn unol â chynllun adfer y tir ac ôl-ofal a gyflwynir i a'i gytuno gan yr Awdurdod Cynllunio Lleol;
6. Bod Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu (CRhAA) yn cael ei gyflwyno i ddangos bod unrhyw effeithiau negyddol posib a gyfyd yn ystod y cyfnodau adeiladu a dadgomisiynu yn cael eu hosgoi.

5.5 Mae maen prawf rhif 1 o'r polisi yn nodi y dylai math, graddfa a dyluniad y

datblygiad arfaethedig fod yn briodol o safbwynt y safle, y lleoliad a'r effaith ar y dirwedd. Mae Astudiaeth Sensitifrwydd a Chapasiti y Dirwedd 2014 yn asesu sensitifrwydd a chapasiti'r dirwedd i ymdopi gyda mathau penodol o ddatblygiadau. Yn ôl y gwaith sydd wedi ei wneud, mae safle'r cais yma wedi ei leoli o fewn Ardal Cymeriad Tirwedd G07 Gorllewin Llyn, gyda'r strategaeth ar gyfer yr ardal mewn perthynas â datblygiadau solar ar y tir yn datgan *“Yn nodweddiadol does dim capasiti ar gyfer datblygiad ynni PV solar ar raddfa cae (ac eithrio datblygiad anaml iawn, graddfa ficro a ddylai gysylltu'n dda gydag aneddiadau/adeiladau presennol).* Mae'r canlyniad yma ar sail fod ansawdd olygfaol a'r ymdeimlad cryf o le a brofir yn y dirwedd hon wedi arwain at rannau ohono yn cael ei ddynodi'n genedlaethol o fewn AHNE Llŷn a gweddill yr ardaloedd o fewn yr ardaloedd a ddynodwyd yn ATA Gorllewin Llŷn. Nodir hefyd fod datblygiad 'micro' yn cael ei ddiffinio fell llai na 500KW ac/neu 1ha. Mae'n bwysig nodi fod yr asesiad yma hefyd yn amlygu fod sensitifrwydd yn amrywio yn lleol o fewn yr Ardal Cymeriad Tirwedd, ac y dylid ystyried y dystiolaeth sydd ar gael ynghyd ag ymweld â phob safle'n unigol cyn penderfynu os yw natur y safle penodol yn golygu y gellir ymdopi gyda datblygiad ar raddfa fwy neu lai na'r hyn a argymhellir yn yr Astudiaeth. Rhaid nodi hefyd fod yr Astudiaeth yn Strategol o dirwedd yr ardal gan roi braslun o'r ardaloedd hyn. Nid yw'n rhagnodol ar lefel safleoedd unigol. Mae'n nodi fod sensitifrwydd ardaloedd yn amrywio ac felly gwerthusiad cyffredinol ar draws ardaloedd a wneir.

5.6 Mae'r ymgeisydd wedi cyflwyno Asesiad Tirwedd ac Effaith Weledol (ATEW) ar gyfer y bwriad. Mae'r dirwedd o fewn y safle ac o'i amgylch, yn arbennig felly'r llystyfiant aeddfed sydd yn gysylltiedig gyda'r gwrychoedd ar ffiniau'r caeau, ynghyd a'r coedlannau cyfagos, yn gymorth i integreiddio'r datblygiad yn rhannol i'r dirwedd oddi amgylch. Daw'r ATEW i'r casgliad, oherwydd natur isel y datblygiad, llystyfiant presennol a ffurf donnog y dirwedd, mai bychan fyddai effaith y bwriad ar gymeriad tirwedd yr ardal leol. Ni fyddai unrhyw effaith niweidiol arwyddocaol ar yr AHNE nac ar unrhyw olygfeydd i mewn neu allan o'r ardal warchodedig. Mae'r ATEW hefyd yn cyfeirio at fesurau lliniaru ar ffurf tirweddu ychwanegol yn cynnwys llenwi bylchau yn y gwrychoedd a waliau presennol.

5.7 Cydnabyddir fod y tir fyddai'n cynnwys safle'r paneli solar eisoes yn gymharol guddiedig o'r tu allan i'r safle ac y byddai'n bosib sicrhau atgyfnerthiad i'r sgrinio i'w cuddio hyd yn oed yn fwy effeithlon drwy amodau cynllunio. Cydnabyddir hefyd y byddai'n debygol o fod yn rhannol weladwy o rai cyfeiriadau ar hyd y ffordd gyhoeddus a llwybrau cyhoeddus cyfagos, ac y byddai'r tirweddu ychwanegol yn cymryd amser i aeddfedu. Nodir fod gan y datblygiad gyfnod gweithredol oddeutu 25 mlynedd ac felly mae posib bydd rhan helaeth o'r cyfnod yma wedi pasio erbyn i'r tirweddu aeddfedu i lefel derbyniol. Yn ychwanegol,

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

rhaidd cydnabod fod y safle wedi ei leoli o fewn Ardal Tirwedd Arbennig, ac er bod yna dai cyfagos nid yw'r safle yn cysylltu'n dda gydag aneddiadau neu adeiladau presennol, ac mae'r bwriad y tu hwnt i'r hyn a ddiffinnir fel datblygiad 'micro'. Mae'r bwriad yn disgyn o fewn diffiniad 'canolig' o ran yr ynni a gynhyrchir (hyd at 5MW) neu 'mawr' o ran maint (10-20ha) yn ol yr Astudiaeth. Ystyrir felly fod yr ardal yn sensitif a bod y datblygiad yn sylweddol fwy na'r hyn mae'r Astudiaeth yn ei ddiffinio fel datblygiad 'micro'. I'r perwyl hyn ni ystyrir fod y bwriad o'r maint yma yn dderbyniol o fewn y dynodiad tir yma ac felly mae'n groes i ofynion maen prawf 1 polisi ADN 2 ynghyd ac Astudiaeth Sensitifrwydd a Chapasiti y Dirwedd 2014.

- 5.8 O ran yr ail faen prawf, gwelir fod Adroddiad Fflach a Llacharedd wedi ei gyflwyno gyda'r cais sydd yn asesu effaith y bwriad o ran yr ystyriaethau hyn. Nid oes tystiolaeth wedi ei gyflwyno i wrthddweud yr hyn a nodir ac felly ni chredir y byddai'r effaith sylweddol o ganlyniad o ran yr ystyriaethau hyn.
- 5.9 Mae eiddo preswyl a adnabyddir fel Wern Newydd i gyfeiriad y de o'r safle ar dir sydd yn uwch na safle'r cais ac y byddai yn goredrych yn unionyrchol tuag at y safle. Er y cydnabyddir fod pellteroedd rhwng yr eiddo yma a safle'r cais yn amrywio rhwng oddeutu 265m a 398m, oherwydd ei leoliad dyrchafedig mi fyddai'r paneli yn nodwedd amlwg a pharhaol o edrych i'r gogledd o'r safle preswyl yma. Mae maen prawf 3 yn nodi "*Ni fydd cynnig yn arwain at niwed sylweddol i fwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos*" ac er nad oes diffiniad o beth fyddai effaith 'sylweddol' credir y byddai maint y safle bwriedig a phresenoldeb parhaol y paneli yn golygu fod yr effaith yn sylweddol yn achos preswylwyr Wern Newydd. O ganlyniad mae'r bwriad yn groes i ofynion maen prawf 3 o'r polisi.
- 5.10 Nid oes ffermydd solar cyfredol eraill o fewn yr ardal leol ac felly nid oes pryder o ran unrhyw effaith cronrus, ni ystyrir felly fod y bwriad yn groes i faen prawf 4.
- 5.11 Mae'n arferol wrth ystyried ceisiadau o'r math yma i osod amod safonol i sicrhau fod y paneli ac isadeiledd cysylltiedig yn cael eu tynnu o'r safle a'r tir yn cael ei adfer i'w gyflwr gwreiddiol yn unol â maen prawf 5.
- 5.12 Cyflwynwyd Cynllun Rheoli Amgylcheddol Adeiladu gyda'r cais sydd yn ymddangos yn safonol ond perthnasol i'r datblygiad a'r safle. Credir fod maen prawf 6 yn cael ei fodloni.
- 5.13 Ar sail yr uchod, er yr ystyrir fod egwyddor y bwriad yn dderbyniol o safbwynt polisiâu yn ymwneud a thechnoleg adnewyddadwy sef PS 7 a ADN 2, mae'n methu ar sail ei effaith ar gymeriad y dirwedd a mwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADUAN CYNORTHWYOL	

Mwynderau gweledol

- 5.14 Mae polisi PCYFF 3 yn hyrwyddo dyluniad o ansawdd uchel drwy sicrhau fod cynigion yn cydymffurfio a chywres o feini prawf sy'n anelu at ddiogelu nodweddion a chymeriad cydnabyddedig amgylchedd naturiol, hanesyddol ac adeiledig. Mi fyddai'r bwriad yma'n golygu creu adnoddau ar gyfer cyfarpar cysylltiol ond fe fyddai'r rhain yn gymharol fychan. Mae bwriad hefyd i osod ffens ddiogelwch ynghyd a gosod polion ar gyfer camerâu cylch cyfyng. Cyfeirir at baragraffau 5.4-5.6 uchod sy'n asesu'r bwriad ar gymeriad y dirwedd, ac ar sail yr asesiad hynny ni ystyrir fod y bwriad, oherwydd ei faint a'i leoliad yn ychwanegu nac yn gwella cymeriad y safle ac felly ystyrir fod y bwriad yn groes i ofynion polisi PCYFF 3 a 4 ac AMG 2.
- 5.15 Mae pryder wedi ei amlygu gan wrthwynebwyr o ran effaith y bwriad ar edrychiadau i mewn ac allan o'r AHNE. Mae ffin agosaf yr AHNE oddeutu 1km i ffwrdd o safle'r cais i gyfeiriad y de ddwyrain. Credir fod y pellter yma ynghyd a natur y dirwedd a rhwystrau parhaol yn cyfyngu os nad gwahardd yn llwyr edrychiadau amlwg i mewn neu allan o'r AHNE. Ni chredir fod y bwriad yn annerbyniol ar sail unrhyw effaith niweidiol ar yr AHNE ac felly yn dderbyniol o ran gofynion polisi AMG 1. Gan mai effaith leol yn bennaf a geir o ganlyniad i'r bwriad, ni chredir y byddai effaith amlwg ar ddynodiad eang Tirlun o Ddiddordeb Hanesyddol Eithriadol Llŷn ac Enlli ac felly ni ystyrir fod y bwriad yn groes i ofynion polisi AT1.

Mwynderau cyffredinol a phreswyl

- 5.16 Mae maen prawf 7 o bolisi PCYFF 2 o'r Cynllun Datblygu yn ymwneud a diogelu mwynderau'r gymdogaeth leol. Mae'r maen prawf yma yn datgan y gwrthodir cynigion os fyddant yn cael effaith andwyol sylweddol ar iechyd, diogelwch neu fwynderau meddianwyr eiddo lleol.
- 5.17 Yn yr achos yma, mae dogfennau ychwanegol (sydd wedi'u rhestru yn y disgrifiad o'r cais) wedi eu cyflwyno fel rhan o'r cais ac mae'r wybodaeth sy'n cael ei gynnwys yn y dogfennau yn datgan na fydd y datblygiad yn achosi unrhyw niwsans neu lacharedd anaddas o ganlyniad i'r haul ddisgleirio, ac na fydd y bwriad yn achosi effaith weledol niweidiol arwyddocaol. Fe dderbyniwyd gohebiaeth yn gwrthwynebu oddi wrth dai cyfagos yn bennaf ar sail yr effaith ar y tirlun a'r golygfeydd o'i eiddo. Cyfeirir at baragraffau 5.7 uchod sy'n asesu effaith y bwriad ar fwynderau trigolion cyfagos sy'n cynnwys effaith fflachio a lacharedd Yn unol â'r asesiad hynny felly, ni ystyrir fod y bwriad yn debygol o gael effaith o ran fflachio a lacharedd. Nodir fod paragraff 5.8 uchod yn cadarnhau fod y bwriad yn debygol o gael effaith weledol sylweddol o un eiddo penodol oherwydd maint a lleoliad y safle o'i gymharu a'r eiddo preswyl sydd wedi ei leoli ar safle dyrchafedig, nid yw gofynion polisi PCYFF 2 yn cyfeirio at yr effaith yma ac felly ni ystyrir fod y bwriad yn groes i ofynion penodol y polisi yma.

Materion trafnidiaeth a mynediad

- 5.18 Mae polisi TRA 4 o'r Cynllun Datblygu yn ymwneud a rheoli ardrawiadau cludiant.
- Yn yr achos yma, gwelir bwriad i greu mynedfa gerbydol newydd ac yna traciau mynediad o fewn y safle. Yn amlwg yn ystod cyfnod datblygu'r safle, mi fyddai cynnydd mewn symudiadau yn gysylltiedig â hynny o ran danfoniadau a gweithwyr.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Er nad yn gallu cadarnhau yn glir, disgwylir y byddai effaith tebyg yn ystod cyfnod datgomisiynu o ran natur a nifer y symudiadau.

- 5.19 Cydnabyddir fod y rhwydwaith ffyrdd lleol yn gymharol gul a heb reolaeth, y gallai symudiadau ynghlwm a datblygiad o'r fath greu trafferthion i ddefnyddwyr y ffordd yn achlysurol. Gwelir felly fod ystyriaeth wedi ei gymryd i'r effaith yma a chatau priodol yn cael eu cynnig i leddfu'r trafferthion mwyaf. Er enghraifft, cynigir fod nifer o ddeunyddiau yn cael eu danfon i'r safle wedi eu storio o fewn cynhwysyddion sydd yn golygu llai o symudiadau. Mi fydd danfoniadau yn cael eu hamserlennu er mwyn osgoi danfoniadau lluosol yn cyrraedd ar yr un amser. Fel sydd yn arferol, credir fod rheolaeth o'r materion hyn yn bosib i'w gyflawni trwy gynnwys amod i gytuno manylion terfynol a thrwy hynny sicrhau fod y datblygiad yn bodloni gofynion perthnasol polisi TRA 4. Derbyniwyd sylwadau'r Uned Drafnidiaeth sydd yn cadarnhau nad oes gwrthwynebiad i'r bwriad ac felly ni chredir fod y bwriad yn annerbyniol ar sail gofynion perthnasol polisïau TRA 2 a TRA 4.

Materion Archeolegol

- 5.20 Derbyniwyd ymateb cychwynnol i'r cais gan yr ymgynghorydd archeolegol yn datgan y byddai'r datblygiad arfaethedig ar sail y manylion a gyflwynwyd, yn debygol o effeithio ar faterion archeolegol a bod o ganlyniad, oblygiadau i hynny. Nodwyd fod y wybodaeth yn annigonol er mwyn ffurfio barn ar y cais fel y cyflwynwyd.
- 5.21 Yn ddiweddarach, cyflwynwyd adroddiad pellach o ganlyniad i archwiliadau ychwanegol o'r safle gan gynnwys gwaith agor ffosydd. Mae'r wybodaeth yma wedi cael ei asesu a nodir fod y gwaith a wnaed ar y safle hefyd wedi cael ei fonitro ar y pryd gan swyddogion Heneb. Rhoddir cadarnhad fod y gwaith wedi ei gynnal yn unol â safonau proffesiynol perthnasol ar gyfer y math yma o waith er y cydnabyddir fod un elfen eto i'w gwblhau ar gyfer y rhan yma. Nodir y gellir cynnal gwaith pellach i gyd fynd a'r rhaglen lliniaru fyddai i'w gynnal. Ond ar sail asesiad llawn o'r holl wybodaeth ac yn unol â gofynion polisïau lleol a chenedlaethol, fe argymhellir pe byddai caniatâd yn cael ei roi, dylai'r Awdurdod Cynllunio Lleol sicrhau rhaglen o waith archeolegol terfynol trwy gynnwys amodau safonol.
- 5.22 O ystyried yr arweiniad uchod a roddir gan yr ymgynghorydd archeolegol credir petai'r bwriad wedi bod yn dderbyniol fod modd sicrhau rhaglen waith priodol ar gyfer archeoleg, a thrwy hynny, sicrhau fod y bwriad yn cydymffurfio gyda gofynion perthnasol polisïau PS 20 ac AT 4.
- 5.23 Mae polisi PS 20 hefyd yn gwarchod a diogelu asedau treftadaeth gan gynnwys adeiladau rhestredig a thirluniau hanesyddol cofrestredig. Yn ychwanegol, Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) yn datgan y dylai Awdurdodau Cynllunio Lleol roi sylw arbennig i ddymunoldeb o gadw/diogelu gosodiad adeilad rhestredig. Mae adeilad rhestredig gradd II* Wern Fawr wedi ei leoli oddeutu 230m i'r gogledd o ran agosaf safle'r cais tra bod sawl adeilad rhestredig ymhellach draw ac yn wasgaredig ond o fewn 2.5km i'r safle. Nid oes unrhyw gofeb gofrestredig hanesyddol o fewn neu'n gyfochrog a'r safle ond fe welir fod cofnod o henebion o fewn 2.5km i'r safle.
- 5.24 Credir fod pellter digonol rhwng y safle ac asedau hanesyddol lleol fel na fyddai'n cael effaith uniongyrchol ac amlwg arnynt. Gwelir mai adeilad Wern Fawr yw'r

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

adeilad rhestredig agosaf ond o ystyried y pellter rhwng y safle a'r adeilad yn ogystal â phresenoldeb nifer o goed aeddfed a gwrychoedd sefydledig, ni ystyrir fod y bwriad yn debygol o achosi niwed arwyddocaol i osodiad adeiladau rhestredig ac asedau hanesyddol eraill ac ystyrir felly fod y bwriad yn cydymffurfio a gofynion polisi PS20.

Materion bioamrywiaeth

- 5.25 Mae rhai gwrthwynebiadau a dderbyniwyd yn codi pryder am effaith y datblygiad ar fioamrywiaeth a rhywogaethau a warchodir yn yr ardal. Nodir yn ogystal fod yr Uned Bioamrywiaeth yn cyfeirio at anghenion ychwanegol fyddai angen ei ystyried ar gyfer datblygiad y safle. Credir petai'r bwriad wedi bod yn dderbyniol fod modd sicrhau mesurau lliniaru a rheolaethol priodol ar gyfer y safle a'i gyffiniau a fydd yn amddiffyn buddiannau nodweddion bioamrywiaeth.
- 5.26 Gwelir fod pryder hefyd wedi ei godi am effaith y datblygiad arfaethedig ar goed hynafol o fewn yr ardal leol. Mae'r honiad fod coed hynafol yn cael eu heffeithio wedi ei wneud heb ei selio ar ddata gwyddonol neu gadarn ac er mwyn adnabod coed fel rhai hynafol, mae angen gwneud hynny trwy ddilyn meini prawf trwyadl. Er hynny, fe gynhaliodd y swyddog coed asesiad o'r cynnig trwy asesiad ffurfiol o'r wybodaeth ddiwygiedig a gyflwynwyd ynghyd a chynnal ymweliad safle i ystyried yr effaith ar goed cyfagos. Cadarnhawyd pe byddai'r bwriad yn defnyddio rhodfa bresennol y byddai pryder am yr effaith ar goed hynafol ond gan mai bwriad sydd i greu ffordd fynedfa newydd trwy gaeau amaethyddol i ffwrdd o'r coed, ni fyddai pryder o ganlyniad.
- 5.27 Cyflwynwyd Datganiad Seilwaith Gwyrdd gyda'r cais yn ogystal ag asesiad ecolegol gan gwmni cymwys. O sicrhau fod modd gweithredu'r argymhellion a'r mesurau lliniaru fel y nodir yn y dogfennau yma trwy amodau addas er mwyn gwarchod buddiannau rhywogaethau a chynefinoedd, fe ystyrir y gallai'r cynllun gwrdd ag amcanion polisiâu PS 19 ac AMG 5 sy'n anelu at amddiffyn nodweddion bioamrywiaeth nodedig ynghyd a phennod 6 o Bolisi Cynllunio Cymru sy'n ymwneud a seilwaith gwyrdd a'r dull fesul cam.

Cyfnod gweithredol

- 5.28 Mae'r cais yn gofyn am gyfnod gweithredol o 25 mlynedd ar gyfer y datblygiad sydd yn gyfnod arferol a rhesymol ar gyfer datblygiadau o'r fath. Wrth ystyried nad yw'r cyfnod yn un arwyddocaol, fe ystyrir byddai cyfnod datblygiad am 25 mlynedd yn dderbyniol.

Budd cymunedol

- 5.29 Mae'r datblygwr wedi ystyried posibiliadau fyddai'n cynnwys cyfraniadau cymunedol a pherchnogaeth leol gan ddarparu buddion cymunedol. Dywedir fod modelau ariannu yn cael ei ystyried ar gyfer cefnogi perchnogi prosiect cymunedol o'r maint yma. Cydnabyddir fod rhaid i unrhyw gamau o'r fath fod yn ddichonadwy er mwyn ei fabwysiadu, fel arall datrysiad ariannol masnachol fyddai ei angen er mwyn sicrhau gweithrediad y cynllun. Pe byddai'r cais yn dderbyniol, credir y byddai'n rhesymol ategu amod i gytuno'r mater hyn ymhellach gan ei bod yn rhesymol i ddisgwyl y dylid cynllun o'r math, maint ac mewn lleoliad fel yma, gyfrannu i'r gymuned leol.

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

Materion eraill

- 5.30 Mae'r safle yn cynnwys tir pori amaethyddol sydd wedi ei asesu fel 98% o dir graddfa 2 (tir amaethyddol safon dda iawn) a 2% yn dir graddfa 3b (tir cymedrol ar gyfer cynhyrchu cnydau neu uchel ar gyfer cynhyrchu gwair). Mae paragraff 3.58 o Bolisi Cynllunio Cymru (PCC) yn nodi mai *“tir amaethyddol gradd 3a yn ogystal â dosbarthiadau 1 a 2 yn y Dosbarthiad Tir Amaethyddol (ALC)16 sydd yn cael ei ystyried fel y tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas, a dylid ei warchod fel adnodd y mae terfyn iddo ar gyfer y dyfodol”*

tra bod paragraff 3.59 yn nodi

“Wrth ystyried y drefn chwilio ac ym mholisiau'r cynllun datblygu a'r penderfyniadau rheoli datblygu, dylid rhoi cryn bwys ar ddiogelu tir o'r fath rhag ei ddatblygu, oherwydd ei bwysigrwydd arbennig. Ni ddylid datblygu tir o raddau 1, 2 a 3a, onid oes angen sy'n drech na dim arall am y datblygiad, ac os nad oes tir a ddefnyddiwyd o'r blaen neu dir o raddau amaethyddol is ar gael, neu os oes gan y tir o radd amaethyddol is werth amgylcheddol a gydnabyddir drwy ddynodiad tirwedd, bywyd gwyllt, hanesyddol neu archeolegol, a bod hynny'n drech na'r ystyriaethau amaethyddol. Os oes angen datblygu tir o raddau 1, 2 neu 3a, a bod dewis rhwng safleoedd o wahanol raddau, dylid cyfeirio'r datblygiad at y tir o'r radd isaf”.

- 5.31 Mae'r wybodaeth a gyflwynwyd fel rhan o'r cais yn datgan na fydd y bwriad yn golygu colli'r tir amaethyddol yn gyfan gwbl gan fod posib parhau defnyddio tir ar gyfer defnydd amaethyddol er gwaethaf y paneli solar. Cydnabyddir y byddai'r datblygiad yn cael effaith ar y math o ddefnydd amaethyddol a wneir o'r tir petai'r bwriad yn cael ei ganiatáu, ond rhaid cydnabod hefyd fod gosod paneli solar yn ddatblygiad dros dro (er am gyfnod o 25 mlynedd) a petai'r bwriad yn dderbyniol byddai amod cynllunio yn cael ei osod ar gyfer adfer y tir wedi'r cyfnod gweithredol ddod i ben. I'r perwyl hyn felly, ni ystyrir fod y bwriad yn gwbl groes i ofynion maen prawf 6 o bolisi PS6 na'r Cyngor a roddir ym Mholisi Cynllunio Cymru yn benodol felly, paragraffau 3.58 a 3.59 yn yr achos yma.

Materion ieithyddol

- 5.32 Gan eithrio'r datblygiadau sy'n cyrraedd y trothwyon ar gyfer cyflwyno Datganiad/Asesiad ar Effaith Iaith Gymraeg a nodir ym Mholisi PS1, fe roddir arweiniad o ran y mathau o geisiadau perthnasol ble fo angen rhoi ystyriaeth i'r iaith Gymraeg yn Atodiad 5 (Y Drefn Sgrinio) o'r Canllaw Cynllunio Atodol (CCA) 'Cynnal a Chreu Cymunedau Nodedig a Chynaliadwy'. Mae'r arweiniad a gynhwysir yn nodi y dylai pob datblygiad manwerthu, masnachol neu ddiwydiannol ble nad oes angen cyflwyno Datganiad/Asesiad iaith Gymraeg ddangos sut fo ystyriaeth wedi ei roi i'r iaith. Er nad yn gwbl hanfodol yn yr achos yma ar sail graddfa'r bwriad, cyflwynwyd Datganiad Ieithyddol yn nodi'r ystyriaeth a fu i'r iaith Gymraeg wrth lunio'r cynllun ac yn nodi sawl agwedd sut bydd y cynllun yn hyrwyddo'r iaith, mae'r rhain yn cynnwys:

- Enw Cymraeg i'r datblygiad;

PWYLLGOR CYNLLUNIO	DYDDIAD: 20/10/2025
ADRODDIAD PENNAETH ADRAN CYNORTHWYOL	

- Sicrhau arwyddion dwyieithog o fewn y safle

- 5.33 Fe gredir pe byddai'r cais yn dderbyniol byddai modd gosod amod i gytuno ar enw a'r defnydd o'r Gymraeg ar arwyddion, a thrwy hynny sicrhau byddai'r datblygiad yn cyfrannu tuag at bresenoldeb gweledol yr iaith yn unol â gofynion polisi PS 1.

Yr ymateb i'r ymgynghoriad cyhoeddus

- 5.34 Cydnabyddir fod nifer o wrthwynebiadau wedi eu derbyn i'r bwriad yma ac fe ystyrir fod yr holl faterion cynllunio perthnasol wedi derbyn sylw priodol fel rhan o'r asesiad uchod. Gwneir yr argymhelliad ar sail asesiad llawn o'r holl ystyriaethau cynllunio perthnasol gan gynnwys yr holl sylwadau a gwrthwynebiadau a dderbyniwyd yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus ac ni wnaed cam ac unrhyw un wrth ystyried y cais hwn.

6. Casgliadau:

- 6.1 O ganlyniad i'r asesiad uchod, ni ystyrir fod y bwriad yn gwbl dderbyniol ar sail cydymffurfiaeth lwyr gyda gofynion polisïau perthnasol fel y nodir uchod. Yn benodol, ystyrir bod yr effeithiau a nodir ac a drafodir yn yr asesiad uchod yn gwrthdaro yn erbyn polisi er bod egwyddor gyffredinol bwriad fel yma yn cael ei gefnogi cyn belled eu bod yn cydymffurfio gyda pholisïau mabwysiedig eraill. Ystyrir felly fod y bwriad yn annerbyniol ar sail maint a lleoliad y bwriad o fewn Ardal Tirwedd Arbennig a'i effaith weledol ar gymeriad y tirwedd, a niwed i fwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos.

7. Argymhelliad:

- 7.1 Dirprwyo'r hawl i'r Uwch Reolwr Cynllunio i wrthod:
- 7.2 Mae'r bwriad yn annerbyniol o ystyried gofynion maen prawf 1 a 3 polisi ADN 2 ynghyd a gofynion polisïau PCYFF 3 a 4 ac AMG 2 o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd Gwynedd a Môn (2017) ac Astudiaeth Sensitifrwydd a Chapasiti y Dirwedd 2014 o ganlyniad i faint a lleoliad y bwriad o fewn Ardal Tirwedd Arbennig a'i effaith weledol ar gymeriad y tirwedd, ac ei fod yn cael niwed sylweddol i fwynderau gweledol preswyl trigolion cyfagos, yn benodol eiddo Wern Newydd.